

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Lausuntopalvelu

**Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön
hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi
Diaarinumero: VN/32825/2024**

Uutismedian liitto kiittää opetus- ja kulttuuriministeriötä mahdollisuudesta antaa lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi.

Esitämme huomiomme esityksen jatkovalmistelua varten erityisesti lakiin kulttuurivirastosta liittyen ja perusoikeuksien, sananvapauden toteutumisen ja oikeusvaltion kannalta.

Perustuslain 16 §:n 3 momentin mukaan tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaus on turvattu. Säännöstä koskevista esityksistä (HE 309/1993 vp.) todetaan, että tieteen, taiteen ja ylimmän opetuksen vapaudella luodaan edellytykset kulttuurin kehitykselle ja että säännöksellä on kiinteä yhteys sananvapautta koskevaan perustuslain säännökseen.

Kiinnitämme ministeriön huomiota siihen, että esitys ei nyky muodossaan turvaa, samalla tavalla kuin nykyinen voimassa oleva lainsäädäntö, taiteen autonomiaa ja sitä kautta sananvapauden toteutumista. Esitys ei nyky muodossaan vastaa oikeusvaltiossa perustuslailla suojattaviin vapausoikeuksiin sovellettavia lainsäädännön ja julkisen vallan käytön periaatteita. Esimerkiksi taiteen autonomia on maassamme turvattu vakiintuneesti käyttämällä valtion apurahoja jaettaessa vertaisarviointia päätöksenteon perusteena. Valtion virastojen toiminnan ja muun julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin.

Pyydämme ministeriötä korjaamaan esityksen puutteet sen jatkovalmistelussa.

Uutismedian liitto ry

Jukka Holmberg
liittojohtaja

Ismo Huhtanen
lakiasiainjohtaja

Uutismedian liitto on sanomalehtien, kaupunkilehtien ja muiden yksityisten uutismedioiden julkaisijoiden toimialajärjestö. Uutismedian liitto on media-alan yhteistä edunvalvontaa hoitavan Medialiiton suurin jäsenjärjestö.